Artsen zijn ondernemingen

Artsen zijn vrij beroepers. Daarnaast zijn ze ook ondernemers, in die zin dat ze op duurzame wijze een economisch doel nastreven. Als onderneming en vrij beroeper dient een arts rekening te houden met het Wetboek van economisch recht. De bepalingen voor u op een rijtje gezet.

In een arrest van 15 december 2011 oordeelde het Grondwettelijk Hof dat "*ten aanzien van zowel de beoefenaars van een vrij beroep als de andere ondernemingen (...) op gelijke wijze hun gedrag op de economische markten in juiste banen [dient] te worden geleid, (...) de goede werking van het concurrentiespel [dient] te worden verzekerd, en (...) de belangen van de concurrenten en de afnemers van goederen en diensten [dienen] te worden beschermd*". De Belgische wetgever heeft dan ook via het Wetboek van economisch recht zowel voor de ondernemingen als de vrij beroepers bepalingen voorzien die deze doelstellingen proberen te verwezenlijken.

De naleving van het Wetboek van economisch recht door artsen

Als onderneming en vrij beroeper dient een arts rekening te houden met het Wetboek van economisch recht. Dit wetboek bevat tal van bepalingen die van belang zijn in de relatie arts-patiënt. Een patiënt die behandeld wordt door een arts moet als een consument beschouwd worden in de zin van het Wetboek van economisch recht.

Vooreerst rust op de arts een precontractuele informatieverplichting ten aanzien van de patiënt. De arts moet vóór de start van de behandeling informatie verstrekken over o.m. diens identiteit (zoals ondernemingsnummer, adres, telefoonnummer), de voornaamste kenmerken van de dienst en de totale prijs van de dienst. Als door de aard van de dienst de prijs redelijkerwijs niet vooraf kan worden berekend, dan moet de manier waarop de prijs moet worden berekend worden meegedeeld. Eventueel moete ook alle extra kosten worden vermeld of, indien deze kosten redelijkerwijs niet vooraf kunnen worden berekend, in ieder geval het feit dat er eventueel dergelijke extra kosten verschuldigd kunnen zijn.

Ten tweede mag een arts geen misleidende reclame verspreiden. Reclame is misleidend, wanneer die gepaard gaat met onjuiste informatie en derhalve op onwaarheden berust of, zelfs als de informatie feitelijk correct is, de gemiddelde consument op enigerlei wijze, inclusief door de algemene presentatie, bedriegt of kan bedriegen, en de gemiddelde consument er zowel in het ene als in het andere geval toe brengt of kan brengen een besluit te nemen dat hij anders niet had genomen.

Ten derde mag een beroepspraktijk van een arts ten overstaan van een consument niet oneerlijk zijn. Een beroepspraktijk is oneerlijk wanneer zij in strijd is met de vereisten van professionele toewijding en het economische gedrag van de gemiddelde consument die zij bereikt of op wie zij gericht is of, indien zij op een bepaalde groep consumenten gericht is, het economische gedrag van het gemiddelde lid van deze groep, met betrekking tot de onderliggende dienst wezenlijk verstoort of kan verstoren.

> 'Volgens het Wetboek van economisch recht moet de patiënt als consument beschouwd worden'

Naast deze bepalingen waar artsen rekening mee moeten houden bij de uitoefening van hun beroep, heeft de Belgische wetgever bovendien de rechtbank van koophandel uitgeroepen tot de 'natuurlijke rechter' voor de geschillen tussen ondernemingen.

De rechtbank van koophandel als 'natuurlijke rechter' (*)

Door een wet van 26 maart 2014 werd artikel 573 Gerechtelijk Wetboek gewijzigd. Nu is voorzien dat de rechtbank van koophandel in eerste aanleg kennis neemt "van de geschillen tussen ondernemingen, namelijk tussen alle personen die op duurzame wijze een economisch doel nastreven, die betrekking hebben op een handeling welke is verricht in het kader van de verwezenlijking van dat doel en die niet onder de bijzondere bevoegdheid van andere rechtscolleges vallen".

Indien bijgevolg artsen onder elkaar een associatieprobleem hebben en hun geschil ter beoordeling willen voorleggen aan een rechtbank, dan kunnen zij zich hiertoe tot de rechtbank van koophandel wenden. Wanneer een arts een geschil heeft met een ziekenhuis, die ook een onderneming is, dan kan hij dit geschil eveneens door de rechtbank van koophandel laten beslechten.

Dit standpunt werd recent ook bevestigd door de rechtbank van eerste aanleg te Leuven in een vonnis van 24 september 2016 en door de rechtbank van eerste aanleg te Limburg, afdeling Tongeren in een vonnis van 13 november 2015. Laatstgenoemde zaak betreft een geschil waarin ook de leden van een medische raad zijn betrokken en handelt de zaak over een advies dat die leden gaven aan de raad van bestuur van het ziekenhuis.

(*) Blockx, F. (2016/2017). De rechtbank van koophandel als 'natuurlijke rechter' van arts en ziekenhuis., *T. Gez. R/Rev. Dr. Santé*, p. 57.